

Abstrakt (CZ)

Disertační práce je věnována problematice digitalizace, metadatového popisu a souvislostem, které tyto procesy spojují. V posledních letech se k těmto běžným tématům pojí také logická dlouhodobá ochrana digitálních dat, která je na metadatech a tedy i na procesech digitalizace, kde metadata vznikají, do velké míry závislá. První úvodní kapitoly disertační práce se zabývají digitalizací, teoretickými a praktickými problémy dlouhodobé ochrany digitálních dat s důrazem na metadata. Rozebrán je z pohledu metadat i referenční rámec OAIS, který je východiskem pro dnešní podobu ochranných metadat i podobu digitálních repozitářů. Metadatům se věnují také další kapitoly disertační práce. Je analyzován obecný vývoj metadat s důrazem na administrativní, ochranná a technická metadata používaná v paměťových institucích. Podobné hledisko má i následující kapitola o využívání metadat v Národní knihovně České republiky (dále NK ČR). Ta popisuje vývoj používání metadat ve dvou obdobích až do současnosti a nabízí i komentáře k tomu, jak praxe a používání standardů metadat reflektovaly potřeby dlouhodobé ochrany digitálních dat. Jedna z posledních částí práce se zabývá způsoby uložení dat a problematikou certifikace repozitářů. Praktickou částí práce a výstupem několikaletého výzkumu je návrh metadatového profilu pro masovou (robotickou) digitalizaci novodobých monografií a periodik v projektu *Národní digitální knihovna* (NDK). Profil obsahuje schémata METS, PREMIS, Dublin Core, MIX, MODS a ALTO XML. Návrh byl v méně rozpracované podobě součástí Zadávací dokumentace projektu NDK v létě 2011. Od podzimu 2011 se podle profilu vytvářejí také metadata v projektu NK ČR ANL+ (analytické zpracování periodik).

Klíčová slova:

digitalizace; dlouhodobá ochrana digitálních dat; metadata; aplikační profil metadat; důvěryhodný digitální repozitář; nástroje; OAIS; PREMIS; MIX; METS; MODS; ALTO XML